

Το θεσμικό πλαίσιο για την ανοικτή διάθεση της δημόσιας πληροφορίας

Δρ. Βασιλική Νταλάκου

Νομικός συνεργάτης ΥΔΜΗΔ, γραφείο Υφυπουργού
Επικεφαλής της νομικής ομάδας Συντονιστικής ΟΔΕ Δι@ύγεια

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

OPEN DATA

ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α' 237)

«Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α' 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, Περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ...και άλλες διατάξεις»

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α' ΚΑΙ Β'

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Διατάξεις για Ανοικτά Δεδομένα - Διαύγεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του Δημόσιου Τομέα άρθρα 1-14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας στο Δημόσιο Τομέα (Πρόγραμμα Διαύγεια) άρθρα 15 και 16

Έναρξη ισχύος: Άρθρο 37

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η Ταυτότητα του νέου νόμου

Συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής: κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο:
22-24 Οκτωβρίου 2014

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 30 Οκτωβρίου 2014

Εναρμόνιση με Ευρωπαϊκό Δίκαιο: προσαρμογή στις προβλέψεις της οδηγίας
2013/37 ΕΕ (προθεσμία εναρμόνισης: 18 Ιουλίου 2015)

Δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό

Οκτώ εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση κανονιστικών πράξεων: ΥΑ,
ΚΥΑ, αποφάσεις επιμέρους φορέων

Νομοθετήματα που τροποποιεί:

- ν. 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα...»
- Ν. 3861/2010 Για το Πρόγραμμα Διαύγεια

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ν. 4305/2014

Ανοικτά Δεδομένα

(Άρθρα 1-14)

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

OPEN DATA

Διαδικασίες διαβούλευσης για το νόμο και την πολιτική για τα ανοικτά δεδομένα

Με αρμόδιες υπηρεσίες -Ανεξάρτητες Αρχές: Γενικός Επιθεωρητής Δ.Δ., Σ.Ε.Ε.Δ., Α.Π.Δ.Π.Χ., Συνήγορος του Πολίτη, Υπουργείο Πολιτισμού, Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Δίκτυο Ευρωπαϊκών Οργανισμών Μουσείων

Ανοικτή Δημόσια Διαβούλευση επί του νομοσχεδίου στο opengov.gov.gr (6-20.6.2014)

Δημόσια Διαβούλευση Σχεδίου Δράσης Πρωτοβουλίας Συνεργασίας για την Ανοικτή Διακυβέρνηση (OGP) 6.5-10.6.2014.

Δύο εργαστήρια διαβούλευσης με κυβερνητικούς φορείς και κοινωνία των πολιτών – εκθέσεις πολιτικής (Άνοιξη 2014)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Τα καινοτόμα στοιχεία του ν. 4305/2014 έναντι της οδηγίας 2013/37/ΕΕ (1/2)

- Open by default: Αρχή της εξ ορισμού ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας
- Επέκταση πεδίου εφαρμογής, πλην των εγγράφων, σε πληροφορίες και δεδομένα
- Πρόβλεψη ανοικτής διάθεσης «συνόλων δεδομένων» (datasets)
- Σύσταση “Μητρώου Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου”
- Ετήσιος διαγωνισμός αξιοποίησης ανοικτών δεδομένων
- Βραβεία αριστείας για δημόσιους φορείς
- Ετήσια έκθεση του Υπουργού Δ.Μ.&Η.Δ. προς τη Βουλή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Τα καινοτόμα στοιχεία του ν. 4305/2014 έναντι της οδηγίας 2013/37/ΕΕ (2/2)

- Καταγραφή του συνόλου των δεδομένων *κάθε* δημόσιου φορέα
- Έκδοση απόφασης από *κάθε* δημόσιο φορέα σχετικά με τα δεδομένα που κατέχει και τη μορφή διάθεσής τους
- Ελεύθερη διάθεση των δεδομένων αν οι δημόσιοι φορείς αδρανήσουν και παρέλθουν οι προθεσμίες
- Απλοποίηση διαδικασίας διοικητικής και δικαστικής προστασίας σε περίπτωση έκδοσης απορριπτικής απόφασης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Λοιπές νέες διατάξεις ν. 4305/2014 και οδηγίας 2013/37/ΕΕ

- επέκταση του πεδίου εφαρμογής σε βιβλιοθήκες, μουσεία και αρχεία
- Προσθήκη ανεξάρτητων αρχών στους υπόχρεους φορείς
- Ορισμοί νέων εννοιών: “έγγραφο σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο”, “ανοικτό μορφότυπο”, “ανοικτό επίσημο πρότυπο”
- Εξειδίκευση κανόνων χρέωσης, αδειών και επιβολής τελών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Αρχή της ανοικτής διάθεσης δημόσιας πληροφορίας (open by default)

- «ανοιχτά δεδομένα» δεδομένα τα οποία τίθενται δωρεάν στη διάθεση όλων για περαιτέρω χρήση τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς
- Αντικαθίσταται η ισχύουσα ρύθμιση όπου η πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία προϋποθέτει αίτημα του ενδιαφερόμενου
- υποχρέωση δημόσιων φορέων να προσφέρουν τα έγγραφα, τις πληροφορίες και τα δεδομένα τους ανοικτά για περαιτέρω χρήση, εκτός εάν η πρόσβαση περιορίζεται ή απαγορεύεται βάσει ειδικών διατάξεων και αυτό αιτιολογείται ειδικώς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Έννοια του «εγγράφου»

- όχι μόνο το καθ' εαυτό έγγραφο, αλλά και τμήμα εγγράφου, πληροφορία ή δεδομένο
- που εκδίδεται ή έχει ανατεθεί προς διαχείριση στους φορείς του δημόσιου τομέα
- ή βρίσκεται σε αρχεία (φακέλους) και χρησιμοποιήθηκε ή λήφθηκε υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής τους δράσης (ιδιωτικό έγγραφο)
- ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική, οπτικοακουστική εγγραφή).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Παραδείγματα εγγράφων

- μελέτες,
- πρακτικά,
- στατιστικά στοιχεία,
- εγκύκλιοι οδηγίες,
- απαντήσεις των διοικητικών αρχών,
- γνωμοδοτήσεις,
- αποφάσεις,
- αναφορές,

κλπ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Κατηγορίες εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων

- α) όσα διατίθενται στο διαδίκτυο σε ανοικτό μηχαναγνώσιμο μορφότυπο σύμφωνα με ανοικτά πρότυπα,
- β) όσα διατίθενται ανοικτά για περαιτέρω χρήση, αλλά δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεσή τους. Απαιτείται υποβολή αίτησης.
- γ) εκείνα για τα οποία οι δημόσιοι φορείς εξαιρετικώς επιβάλλουν όρους μέσω αδειοδότησης ή επιβολής τελών.
- δ) εκείνα για τα οποία απαγορεύεται η πρόσβαση δυνάμει νομοθετικών προβλέψεων: προστασία προσωπικών δεδομένων, εθνικής ασφάλειας, άμυνας ή δημόσιας τάξης, πνευματικής ιδιοκτησίας, απορρήτων κ.ο.κ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Διαθέσιμοι μορφότευποι

- σε οιαδήποτε προϋπάρχουσα μορφή ή γλώσσα
- εφόσον είναι δυνατό, σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότευπο, μαζί με τα μεταδεδομένα τους στο διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr ή την ιστοσελίδα του φορέα με σύμφωνα ανοικτά, επίσημα πρότυπα με διασυνδέσεις προγραμματισμού εφαρμογών.

Δεν υφίσταται υποχρέωση όταν απαιτείται δυσανάλογη προσπάθεια που υπερβαίνει έναν απλό χειρισμό (π.χ. η προσπάθεια που απαιτείται για την ψηφιοποίηση έγχαρτων αρχείων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Διακοπή διάθεσης ανοικτών δεδομένων

- Οι δημόσιοι φορείς *δεν υποχρεούνται* να συνεχίσουν την παραγωγή και αποθήκευση συγκεκριμένου τύπου εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων αποκλειστικά για τον σκοπό της περαιτέρω χρήσης τους από τρίτους
- Στην περίπτωση διακοπής της παραγωγής και αποθήκευσης, προηγείται δημόσια ανακοίνωση πριν από 30 εργάσιμες ημέρες στο διαδικτυακό τόπο data.gov.gr και στην ιστοσελίδα του φορέα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

διοικητική και δικαστική προστασία σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης

- Ανακοίνωση στον αιτούντα των λόγων απόρριψης και του δικαιούχου αδειοδότη σε περίπτωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
- Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης
- Αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

αποκλειστικές συμφωνίες δημόσιων φορέων με ιδιώτες

- επιτρέπονται μόνον στις περιπτώσεις που είναι αναγκαίο για την παροχή υπηρεσίας προς το δημόσιο συμφέρον
- δεν θεμελιώνουν αποκλειστικά δικαιώματα και δεν εμποδίζουν την περαιτέρω χρήση των εγγράφων αυτών
- ειδικές διατάξεις για τις συμφωνίες ψηφιοποίησης πολιτιστικών πόρων λόγω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής σε βιβλιοθήκες, μουσεία και αρχεία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

διαδικαστικές εγγυήσεις για την εφαρμογή του νόμου

- α) Καθορισμός συγκεκριμένων δημοσίων υπαλλήλων για την εξασφάλιση της ανοικτής διάθεσης των δεδομένων: Ο.Δ.Ε. Προγράμματος Διαύγεια
- β) Αποκλειστικές προθεσμίες για τον καθορισμό των συνόλων δεδομένων που διατίθενται ελεύθερα και εκείνων για τα οποία αιτιολογημένα αποκλείεται η πρόσβαση, ή παρέχεται υπό όρους
- γ) Επιβολή εξωτερικού ελέγχου, μέσω του ΣΕΕΔΔ , για την τήρηση των σχετικών προβλέψεων και την απόδοση τυχόν πειθαρχικών ευθυνών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ν. 4305/2014

Νέες Διατάξεις για το Πρόγραμμα Διαύγεια

(Άρθρα 15 και 16 που προσθέτουν
άρθρα 10^A και 10B στο Ν. 3861/2010)

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ανάρτηση εκτέλεσης προϋπολογισμών

Ποιοι είναι υπόχρεοι: Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ (και ΝΠΔΔ ΟΤΑ)

Τι δημοσιεύεται: αναλυτικά στο σκέλος των εσόδων τα προϋπολογισθέντα, βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα ποσά ανά Κ.Α.Ε. και στο σκέλος των εξόδων τα προϋπολογισθέντα, τα ενταλματοποιηθέντα και πληρωθέντα ποσά ανά Κ.Α.Ε.

Πού δημοσιεύεται: ιστοσελίδα φορέα + «Πρόγραμμα Διαύγεια»

Πότε λαμβάνει χώρα η δημοσίευση: *αμελλητί* και εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό για τεχνικούς λόγους γίνεται *το αργότερο* εντός δέκα (10) ημερών μετά το πέρας κάθε ημερολογιακού μήνα

Τρόπος δημοσίευσης: με διαλειτουργική σύνδεση, όπου αυτό είναι εφικτό (π.χ. αξιοποίηση ΟΠΣ ΓΛΚ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ανάρτηση δαπανών επιχορηγούμενων φορέων: Νέες ηλεκτρονικές εφαρμογές Προγράμματος Διαύγεια

Μητρώο Επιχορηγούμενων Φορέων:

Ηλεκτρονικό Μητρώο που θα δημιουργηθεί σταδιακά με την ένταξη των επιχορηγούμενων φορέων στο Πρόγραμμα Διαύγεια

Εφαρμογή Ανάρτησης Δαπανών Επιχορηγούμενων Φορέων:

Ηλεκτρονική εφαρμογή με δικαίωμα εισόδου μόνον των επιχορηγούμενων φορέων και ανάρτηση αποκλειστικά των δαπανών τους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ανάρτηση δαπανών επιχορηγούμενων φορέων: υπόχρεοι

Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες,
Σωματεία,
Ιδρύματα,
Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
λοιποί μη κερδοσκοπικοί φορείς

*που επιχορηγούνται από φορείς Γενικής Κυβέρνησης με ποσό
άνω των τριών χιλιάδων ευρώ συνολικά ετησίως*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ανάρτηση δαπανών επιχορηγούμενων φορέων: διαδικασίες

Τι αναρτάται:

απολογιστικά στοιχεία δαπανών με τα νόμιμα παραστατικά που αφορούν στο ποσό της επιχορήγησης,

Πότε λαμβάνει χώρα η ανάρτηση; το αργότερο την 31η Ιανουαρίου του επόμενου έτους εκείνου κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η δαπάνη

Πώς πιστοποιούνται οι επιχορηγούμενοι φορείς στο Πρόγραμμα Διαύγεια:

Με τους κωδικούς εισόδου στο πληροφοριακό σύστημα της Γ.Γ.Π.Σ. (taxisnet)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Ανάρτηση δαπανών επιχορηγούμενων φορέων: Διαφάνεια στο διηνεκές

Σε περίπτωση κατάργησης ή συγχώνευσης επιχορηγούμενου φορέα απενεργοποιούνται τα δικαιώματα πρόσβασης αλλά παραμένουν εμφανείς οι πραγματοποιηθείσες εγγραφές και το ιστορικό του

Σε περίπτωση διόρθωσης λανθασμένων στοιχείων, η αρχική εγγραφή παραμένει φανερή με διακριτή διαγραφή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Σας ευχαριστώ
Ntalakou V@ydmed.gov.gr

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης
και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

